

ተስፋዮ ተስፋ ሲቆርጥ

(ሰናይ ገ/መድህን)

ክፍል 4

ኢትዮጵያዊ ኤርትራዊ ጋዜጠኞች ሰናይ ገ/መድህን

ፕሬዚዳንት ኢሳይያስ አፈወርቂ በቴሌቪዥን ቀርበው (የቀጥታም ሆነ የተቀረፀ) ቃለምልልስ ከማካሄዳቸው በፊት ቀደም ብሎ በቴሌቪዥንና ራዲዮ ተደጋጋሚ ማስታዎቂያ መልቀቅ የተዘወተረ ነው። በተለይም ቃለምልልሱ የሚደረገው ከወጭ ከሚመጡ ጋዜጠኞች ጋር ከሆነ ማስተዋወቁ ሞቅ ደመቅ ይላል። ጋዜጠኞቹ

በቀጠናውና ዓለምአቀፉ የወቅቱ የፖለቲካ ትኩሳት ጉዳይ ትንታኔ ፍለጋ ሰዉየው ጋ እንደሚመጡ ተደርጎ ይራገባል። ያሳብቅማልም።

የቂምና የጥላቻ ደራሲ፣ የሻቪያው ሰላይ ተስፋዬ ገ/አብ

ያዉ 15 ዓመት እንዳራገቡላቸውና እንደታዘብናቸውም ሰዉየው ለመተንተን ወደሁዋላ አይሉም። ይደፍራሉ። ካፈርኩ አይመልሱኝ ወይንም የበሰበሰ ዝናብ አይፈራም እንዲሉ ነገር ። የአንድ ሰሞኑ የቅድመ ቃ/መ ማስታወቂያ ታዲያ ይበልጥ ትኩረትን የሳበ ሆነ። ታዋቂ ከሆኑት ኢትዮጵያዊያን ድረገጾች መሀል ከኢትዮጵያን ሪቪው ጋር ቃለምልልስ የማካሄዳቸው ጉዳይ ። በኤርትራ ቆይታየ ሰዉየው ኢትዮጵያዊያን ተቃዋሚ ግለሰቦችን በተናጥል ከማነጋገር በቀር ከኢትዮጵያውን ሚዲያዎች ጋር ፊትለፊት ቁጭ ብለው አያውቁም። ያን ጊዜ ግን በራቸውን ለሚዲያዎች ክፍት ያደረጉ መሰሉ። ዳሩ ግን በኢትዮጵያን ሪቪው ለመቅረብ በፈለጉበት ጊዜ አንድ ነገር ግልፅ ነበር ። መገምገም ለቻለ።

ይሄም ኤርትራ ከመሸጉት ኢትዮጵያዊያን ተቃዋሚ ሀይሎች መሃል የትግራይ ህዝብ ዲሞክራሲያዊ ንቅናቄ (ዴሞህት) እየጎለበተ መሄዱና የሌሎቹ የመፍተልተል ጉዳይ አደባባይ መወጣቱ፤ በተለይም በኤርትራ ከዴሞህት አራት አመት በፊት ቀድሞ ግንባር ሆኖ የተመሰረተው የኢትዮጵያ ህዝቦች አርበኞች ግንባር እንደግመል ሸንት የሁዋሊዮሽ መዝረክረኩና (ሰለመረጥኩት ቃል ይቅርታና በግንባር ለተሰዉ ለታገሉ ለሚታገሉና ለሞከሩ ሁሉ አክብሮቱን እየገለጥኩ የሁዋሊዮሽ መፍተልተሉ ማለቴ የግንባርን ጉዞ ይሆናል) መወነጃጀሉ ይፋ እየሆነ መሄዱን ይጠቅሱዋል። የኤርትራ መንግስትም ከሚወነጃሉት ዋናዎች በመሆኑ። በኢትዮጵያዊያን ሚዲያ ቀርበው ካንገት ይሁን ካንጀታቸው በያስተባብሉ ምንም እንደማይከሰሩ በመካሪዎች ተመከሩ እንበል። እንዲያውም ጥቂት የዋሆችን ለወያኔ ማሰፈራሪያነት ልንማርክ እንችላለን ይባሉም ይሆናል። ባናቱ ላይ ስለኢትዮጵያ ህዝቡ የሚሰጡት ገመድ ትንታኔ አለ። እናም ቃለምልልሱ ተካሄደ ። ግንባርቸውም ቀጠሉ። ላሁኑ ይሄው ይበቃናል።

ፕሬዚዳንቱ ቃለምልልሱን ያካሄዱት እንደሚታወሰው ከሁለት ጋዜጠኞች ጋር ነበር ። ከኤልያስ ክፍሌና ከሎንዶኑ ስለቪ ጥላሁን ጋር። በድረገፅ በስም ብቻ ከማወቀው ከኢትዮጵያን ሪቪው ጋዜጠኛ ኤልያስ ክፍሌ ጋር የተዋወቅሁትም በዚሁ ጊዜ ነበር። ከስለቪ ጋር ቀደም ባለ ጉብኝቱ ተዋወቀናል።

ከጋዜጠኛ ኤልያስ ክፍሌ ጋር በተለያዩ ጥቂት አጋጣሚዎች በኤርትራ በኩል ስለሚደረጉ የትጥቅ ትግል አያያዞች ጉዳይ የሀሳብ ልወደጥ ያደረግን ሲሆን የኔ ድምዳሜ “ከንቱ ልፋትና መስዋዕትነት መክፈል ነው” የሚል ነበር። አሁንም ። ዝርዝር እማኝነቴ አሁን አያሻንም። ኤልያስ በህግደፍ ተስፋ ሰንቆ ነበር የመጣው። እንደተረዳሁት። ከፕሬዚዳንት ኢሳይያስ ጋር ቃለምልልስ ካካሄደ በሁዋላም በቀጠሮ ኒያላ ሆቴል ተገናኝተን በሙያዊ የስራ ዕቅዱ ዙሪያ ያሰቡትን ሲገልጥልኝ ከዚሁ ተስፋ የመነጨ መሆኑን ተገንዝቢያለሁ። እናም ፀረ ወያኔ የትጥቅ ትግሉን በቅርብ ለመደገፍና መረጃዎችን በቅርብ ለማስተላለፍ የኢትዮጵያን ሪቪው ቢሮ በአስመራ ለመክፈት እንቅስቃሴ መጀመሩንና በዚህ ቢሮም ተስፋዮ ገብረአብና እኔን እንድንሰራ እንደሚፈልግ በመግለጥ ግብግፍን አቀረበልኝ። ስለ ህግደፍና አርበኞች ግንባር ብዙ አሉታዊ ነገሮች ይፋ በወጡበት ጊዜ ኤልያስ ይህን እቅድ ማሰቡ ትንሽ ግራ አጋባኝ። ምን ተማምኖ ነው በሚል።” እርግጠኛ ነህ ይሄ ነገር ይሳካል?” የግል ሚዲያ የማይዋጥላቸው ኢሳይያስ ጉያቸው ወስጥ ያዉም የአማርኛ ድረገፅ እንዲከፈት ቀና ሊሆኑ? ነባር የህግደፍ ታጋዮችና የኢሳይያስ ህብፅ ፓርቲ አባላት (ኤማስ) የሚቆጣጠሩት የአማርኛው አሮሚኛ ትግራይና ሰማሌኛ ቴሌቪዥንና ራዲዮ ፕሮግራሞች እንዴት በሽምቀቆ እንደምንሰራ እይወቅኩ እነኤልያስን በነፃ ሚዲያነት እንዲሰሩ እንዴት ይፈቅዳሉ ብዬ ልገምት?... ። ኤልያስ ጥርጣሬዎን ተገንዝቦ “እነ ኮ/ሎኔል ፍፁም በኢትዮጵያዊያን ተቃዋሚዎች አያያዝ ላይ ብዙ ነገሮችን እንዲያስተካክሉ ተነጋግረናል፤ በአጠቃላይ ፕሬዚዳንቱም አይዘቀቅሁ ብለውናል” ሲል ያገኙትን ተስፋ ባጭሩ አመላክተኝ።

ቢሳካም ባይሳካም ለእኚታየ አላቅማማሁም። ምክንያቱም የሁዋላ የሁዋላ እጅ እጅ እያለኝ ከመጣውና የማላምንበትን እየሰራሁ በመሆኔ ህሊናየ እኔነቴን ሲጠየፈው እየታወቀኝ ከሄደው የኤርትራ ማስተዋወቂያ ሚ/ር ጭፍን ፕሮፓጋንዳ አካባቢ መገላገያ አገኘሁ በማለት። አንድ ከባድ ችግር ግን ነበረ። በግል ፍላጎት ለመልቀቅ አይፈቀድልኝም። ስለዚህ ኤልያስ በዋናነት እንዲያነጋግር ተስማማን። ለሱ ሲሉ

ሊፈቅዱ ይችላሉ በሚል። ሌላው ያሳሰበኝ ደግሞ የሙያ ችሎታዎ ጉዳይ ነው። በድረገፅ ጋዜጠኝነት የመስራት ልምዱ የለኝምና። ቢሆንም ከኤልያስና ተስፋዩ እማራላሁ ስል ተስፋ አደረግኩ።

ከኤልያስ ጋር ከተነጋገርኩ በሁዋላ ተስፋዩን ለማነጋገር ችኩልኩ። የደራሲው ማስታዎሻን ያዘጋጅ በነበረበት ሰዎን በመሆኑ የኒያላ ሆቴል ቁዋሚ ተሰላፊ ነበር። “እህሳ የኤልያስን ሃሳብ እንዴት አገኘኸው?” እንደተገናኝን ያቀረብኩለት ጥያቄ ነበር። የሹፊት ሳቁን አስቀደመና “አንተ ምን አልከው?” ጥያቄዎን በጥያቄ መለሰ። እኔም “በኔ በኩል ደስተኛ ነኝ፤ በአለቆቼ በኩል ግን አንተ ግፋብት” በሚል ተነጋግረናል “ባንተ በኩልስ ሃሳብህ ምንድን ነው?” የሰጠኝን ምላሽ አልጠበቅኩም። “ለግለሰብ ተቀጥሬ ልሰራ? አላደርገውም። ለነገሩ “ሥራ አስኪያጅ ትሆናለህ ብሎኛል ግን አይመቻኝም” አለኝና አረፈው። ምንካው ልጁ? በሚል በወሰጠኩ ብዙ ጥያቄዎች አመለሰኩ። ግና በወሰጠኩ ይገባ “እና እንደዚህ ብለህ ምላሽ ስጠኸው?” “ለሱማ ግዴላም እሺ ብየለሁ” ግራ በሚያጋባው ባህሪው እየተገረምኩምና ፊትለፊት አለመፈለጉን ቢገልፅለትስ ምን ነበረበት በሚል ስሜት ተዋልቆ “እንግዲህ እንደምታወቀው ያለሁበት ቦታ 15 ዓመት ስራሁ አሁን ደግሞ ይሄን እድል ካገኘሁ ለለውጥም ራሴን ለማስተማርም ይረዳኛልና አለቃየን (የወጭ ክፍል ዳይሬክተሩን አቶ መኮሪያ ወልደዱን) እንደሁኔታው አናግረዋለሁ።” ስል በድጋሚ ወሳኔዎን ገለጥኩለት። “ኖኖኖና ፍላጎትህን አትግለጥ መልቀቂያም አትጠይቅ “ ተስፋዩ እንደምክርም እንደማስጠንቀቅም ሰነዘረ። እረ አንባረቀብኝ ነው የሚባለው። “አንዴ ለምን? ይሆናል ወይንም አይሆንም ነው የሚሉት” እየገረመኝ መለሰኩለት። “አርፈህ ስራህን ስራ የኤልያስ የሚሳካ አይደለም” አቅጩን ነገረኝ። “ከፕሬዚዳንቱ ጋር ተነጋግሮታል ከእኛ ሃላፊዎችም ጋር በተደጋጋሚ ተወያይቶ ነው እኔንና አንተን ለስራው የጋበዘን። ማለቴ ቢሮ መክፈቱን በተመለከተ ከነሱ ፈቃድ አዳገኝ ታውቃለህ አነጋግሮሃል አሁን እንዴት አይሳካም ትላለህ?” ስል ወጥሮ ጠየቅኩት። እኔን ከኤልያስ ጋር እንዳልሰራ እያከላከለም መሰለኝ። “ዝም ብሎ ነው አይሳካም” ባጭሩ መለሰልኝ። ከዚህ በላይ መነጋገሩን አልመረጥኩም። ኤልያስ ከፕሬዚዳንቱና የበላይ ሀላፊዎች ጋር ተነጋግሮ የደረሰበትን ነገር ተስፋዩ እንደማይሆን በእርግጠኝነት ሲነግረኝ በዝምታ ከመከታተል ወጭ ሌላ ምንስ እላለሁ። ለነገሩ የህግደፍ ሀላፊዎች በኢትዮጵያውያን ተቃዋሚዎች ጉዳይ ላይ የሚያደናግር ወሳኔዎችን እያስተላለፉ እርስበርስ ሲያናቁሩ ለመታዘብ የቻልኩባቸው አጋጣሚዎችን ስለማስታወስ (አሁን አላነሳውም) ይሄንንም በአርምሞ መከታተል መረጥኩ።

የኢትዮጵያን ሪቪዩ የአስመራ ቢሮ ለመክፈት አሰፈላጊ የተባለው ሁሉ መስተጋግሪያ በፍጥነት ተጀመረ። ቢሮው ከኤርትራ ማስታወቂያ ሚኒስቴር ህንፃ ጎን (ፎርቶ) በሚገኘው ታችኛው ጊቢ ተመረጠ። የቢሮ አቃዎች አንድባንድ በመንግስት ወጪ ተገዝተውም ከመጋዘንም እየተፈለጉ ገቡ። የቅርብ ሀላፊዎችን ወዲያ ወዲህ ሲራወጥ አስተወለው ያዘኩ። “ተስፋዩ አይሳካም ያለው ነገር ዝም ብሎ ነው መሰል” አልኩ በተግባር የሚደረገውን ዝግጅት እያየሁ። ግን አያሌ በጅምር የቀሩ የህግደፍ ተፍተፎችን አይቻለሁና ድምዳሜ ላይ አልደረስኩም። የቢሮ ዝግጅቱ በሚሰጥ የተያዘ ነበር። እኔም ለአለቃዩ ሳልናገርም እንደማያወቅ ሆኜም ግን ማነፍነፊን ቀጠልኩ። በዚህ ሰዎን ኤልያስ ወደ አሜሪካ መመለሱን ሰማሁ። እኔን በተመለከተ ከአለቆቼ ጋር ስለመነጋገሩ ሆነ ወሳኔያቸውን አስመልክቶ የሚነግረኝ ነገር ኖራል ብየ ጠብቄ ነበር ግን አልሆንም። ብዙ ጉዳዮች እንዳሉትና ሳንገናኝ ቢሄድም በቅርብ ተመልሶ ወደ አስመራ እንደሚመጣና እስከዚያ ግንኙነታችንን ለመቀጠል አድራሻዎች ተለዋወጠን ተነጋግረን ነበር። አሜሪካ ከገባ በሁዋላ አልተገናኘንም። በዚህ በኩል የቢሮ ዝግጅቱ አልቆ መጀመሩ ብቻ እንደሚጠበቅ አረጋግጥኩ። ሆኖም ቄሱም ዝም መፅሀፍም ዝም ሆነ።

አንድ ሁለት ወራት በዝምታ አለፉ። አሁን መግለፅ የማያስፈልገኝ (ዝርዝሩ ሰፊ ነውና) በአነግ በኢትዮጵያ ህዝብ አርበኞች ግንባር በደቡብ ኢ.ህ.ግ. በአብነግ በአስመራው አልሸባብ አባላት መካከል የተለያዩ ፍፃሜዎች ተከሰቱ። ሰንበትበት ብሎም ሌላ አሳዛኝ ፍፃሜ ተከተለ። የኢ.ህ.አ.ግ. መስራቾች የመጀመሪያው አመራሩ የ14 ዓመት የልብ ወዳጅ ኮ/ል ታደሰ ሙሉኑህ ደብዛዉ ጠፋ። በህግደፍ የፀጥታ ሀይሎች ከቤቱ ታፍኖ መወሰዱን ብናረጋግጥም የት እንዳስገቡት ማወቅ አልቻልንም። ወጣን ወረድን ታዴን የበላዉ ጅብ አልጮህ አለ። ልባችን ተነካ አዘንን። ታዴን የምናወቅ ኢትዮጵያውያንም ኤርትራዊያንም ። ይህ አይነቱ የአፈና ተግባር በኤርትራ የተለመደ ቢሆንም ታዴ ላይ ይህ ይፈፀማል ብለን አልጠበቅንም ነበርና። “ኮ/ል ታደሰን አሰሩት ይህ ነገር እኮ ብዙ ነገር ያበላሻል”። በዚያኑ ሰዎን ከተስፋዩ ጋር እንደተገናኝን ያነሳሁለት ያሳዘነኝና ያሳሰበኝ ጉዳይ ነበር። ካገኘሁት ጋር እንደማነሳው ቀዳሚ አሳሳቢ ጉዳዩ ነው ያነሳሁለት። ምናልባትም የሰማውና የሚያወቀው ነገር ይኖር ይሆናል በሚል። “ዶሮየ ጠፋብኝ” ያልኩትም አልመሰለው። ሌላ ጨዋታ ቀጠለ። አይመለከተኝም ዓይነት። ቢያንስ በጉዳዩ ዙሪያ አንድ ሁለት ማለት በቻለን ነበር። “የታዴን መታሰር የሚያወግዙ ኢትዮጵያውያን ይኖራሉ ... ግንኙነቶች ሊበላሹ ይችላሉ” የሚሉ የመሳሰሉ ርዕሶችን አንስተን ሀሳብ መለዋወጥ በቻልን ነበር ። የሁለቱም አገሮች ህዝቦች ግንኙነት በጋራ ይመለከተናል ብዬ በማመንም ነበር። ስለእስሩ ቦታና ሁኔታ የሚያወቀው ነገር ባይኖርም ወይንም መደበኛ ቢፈልግም እንኩዋን ሀሳብ መለዋወጡ ምን ነበረበት? ብሶትን መተንፈስስ አንድ ነገር አይደል። ግን አላደረገውም። በጣም ታዘብኩት አዘንኩበትም። ለነገሩ ተስፋዩ ቀደም ብሎ ከኮ/ል ታደሰ ሙሉኑህ ጋር ቅርብ ስላልነበረው ምንተዳዩ ብሎ ሊሆን ይችላል። ተስፋዩ ኮ/ል ታደሰን ለምን አልቀረበውም ለሚል ጠያቂ ምላሹ የሚሆነው ኮ/ል ታደሰ በኮ/ል ፍፁምና ህግደፍ ከኢ.ህ.አ.ግ. አመራርነቱ ታግዶና ከአስመራና ኤርትራ እንዳይወጣ የታገተ መሆኑን አሳምሮ ስለሚያወቅ ነበር። ታዴ ስራ ተነፈገ፤ ሰው እንዳይቀርበው እየተደረገ (በተለይ ከወጭ የሚመጡ ኢትዮጵያውያን) በዚህ ሁኔታ ተከታታይ ስድስት የግፍ ዓመታትን ገፍቱዋል። (ዝርዝሩን እንተወደህ ላሁን)። ሰንበትበት ብሎ ታዲያ የኢትዮጵያን ሪቪዩ አስመራ ቢሮ ሳይከፈት በእንጥልጥል ላይ እያለን እነኤልያስ የኮ/ል ታደሰን መታሰር የሚቃወም ህልውናውንና ባስቸኩዋይ እንዲለቀቅ እንዲሁም የሁለቱን ህዝቦች ግንኙነቶች ስለሚያበላሽ ጉዳዩን እንዲያጣሩ የሚጠይቅ ጠንካራ ደብዳቤ ለፕሬዚዳንት ኢሳያስ መላካቸውን ሰማን። ኢትዮጵያን ሪቪዩ በድረገፁ አስነበበን ። የነ ኤልያስ ደብዳቤ በጉዳዩ ላዘንንና መተንፈስ ላልቻልን ወገኖች በጣም ደስ ያሰኝ የአቋም መግለጫ ነበር። ከኤርትራዊያን አልፎ በእነግድነት የተጠለሉ ኢትዮጵያውያንን እንዳሻቸው በግፍ መግደልና ማፈን ለለመዱት ለኢሳያስ ለነ ኮ/ል ፍፁምና መሰሎቹ ህግደፎች ደግሞ ያልጠበቁትና አስደንጋጭ ። ያወም ቤተኛ

ሆኑዋል አጥምደናቸዋል ብለው ከተማሙባቸው እነ ኤልያስና ኢትዮጵያን ሪቪው። የተለያዩ ወገኖች በህግደፍ ላይ ያሰሙት የተቃዋሚ መግለጫዎች ለጊዜው መፍትሄ ባያስገኝምና እነኮ/ል ታደሰንና ሌሎች ወገኖቻችንን ፈጥኖ መታደግ ባይቻልም ልብ ላለው ልብ እንዲል አድርገው እላለሁ። የእባብን ተናዳፊነት ለማረጋገጥ መነደፍን ለመረጠ ግን ምርጫው ከእርሱ ነው።

.....

የሆነው ሆኖ ተስፋዩ ገ/አብ የኤልያስ ኢትዮጵያን ሪቪውን ቢሮ በአስመራ መከፈት አይሳካም ሲል ቀድሞ ያመለከተኝን፣ ትንቢት ልበለው ሙዋርት። በሌላ በኩል ደግሞ ሌ/ኮል አለበል የመሰረተው የአማራ ንቅናቄ ህይል ከህግደፍ ጋር መላተሙና አመራሮቹ በህግደፍ መታገታቸው እንደማይቀር እንዲሁም ከነዳውድ ኢብሳ አነግ አፈንግጦ ኒያላ ሆኖ ላይ የአሮሞ ድርጅት መስርቶ ከህግደፍ አወቅና ወጪ ከወጪ ወገኖች ጋር ግንኙነት የመሰረተው ሌ/ኮል አበበ ህይወቱ አደጋ ላይ መንጠልጠሉን መሆላቸው ቁጭ ብሎ ሲፍለቀለቅ የነበረው ተስፋዩ አያወቅም ነበር እንበል? (አፋኞቹ እነ ኮ/ል ፍጹም እኮ ወዳጆቹ ናቸው)። ኮ/ል ታደሰ ሙሉነህን በሩቅ ሲሸሽ የነበረው ሳይከራርም በህግደፍ ደብዛወ መጥፋቱ ስለማይቀርና እነ ኮ/ል ፍጹም ኮ/ል ታደሰን ከታሪክነት መፋቅ እንደሚሹ ስለሚያወቅ ከጠፊ ጋር ላለመታየት አልነበረምን?

የዳውድ ኢብሳን አነግ በግልፅ ተቃዋሚው የወጡት እነ ብ/ጀል ከማል ገልቹን ብ/ጀል ህይሉ ጎንፋ አቶ የናታን ዲቢሳን በሩቅ ሲሸሽ የነበረው ሰነባብተው የቁም እስረኛ መሆናቸው እንደማይቀርና ስራዊታቸው በህግደፍ እንደሚዘረፍ ወፊቱ ትነግረው ነበር ወይንስ ባጋጣሚ ነው ብለን ደጋግመን ደጋግመን እንድናማው እንደደዳለን። ከሌ/ኮል አለበልና ሌ/ኮል አበበ መሀል ቁጭ ብሎ እያወካካ ታሪካቸውን ዘርፎ ለሱ አጀንዳ ለሚቀርቡት ህግደፍች እንደሚሰማማ አድርጎ በርዞና ከልሶ ከገፈፈው በሁዋላ (አሁን አሁንም የተስፋዩ ፅሁፎች ላም ባልዋለበት ኩብት ለቀማ የመሆናቸው ነገር ተባካክበት) ከአጠገባቸው መራቁስ ምክንያቱ ምን ሊሆን ይችላል? ወረተኛነት.....ብቻ እነዚያ ወገኖቹ ግን “በሬ ካራጁ ይወላል” እንዲሉ ነበሩ።

.....

ከኒያላ ሆኖ ሁለት ወገኖችን እንካችሁ ልበል። አንድ አመሻሽ እንደተለመደው ኒያላ ሆኖ ጎራ አልኩ። ተስፋዩ ገብረአብ በሌ/ኮል አለበል በሌ/ኮል አበበ ገረሱና ሌላ ከዚያ በፊት አይቻሉት የማላወቅ ልጅ ተከቦ ጨዋታ ደርቱዋል። ጠረጴዛው በምግብና መጠጥ ተሞልቶዋል። ያለ ወጪ ሀሳብ ይበላል ይጠጣል። ከፋዩ ተስፋዩ ነው። ተስፋዩን በእንዲህ ዓይነት ምሽቶች ማግኘትና ማየት የተለመደ ነው። ተስፋዩ ገና ስገባ ሲያየኝ ጠራኝና “ስለ መፅሃፍ አስተያየትህን ንገራቸው” አለኝ። ያን ሰሞን የቡርቃ ዝምታን ስጥቶኝ እያነበብኩት ነበር። የዛሬው የጨዋታ ሀድራ በዚሁ መፅሀፍ ዙሪያ መሆኑ ገባኝ። “እስከ ፋሻ መፅሃፍህ ነው የምትለው?” ስለ ቃሉ ይቅርታ መፅሃፍህን ነው ያልኩት። እንደምንም አንብቤ ስጨርሽ የተረዳሁት ነገር ቢኖር ኢትዮጵያና ህዝቡን እንደማትወድ ነው። ቁመኝነት የተጠናወተው መፅሃፍ ነው። በድጋሚ ይቅርታ ተስፋዩን በቅፅበት የወረድኩበት ምላሽ ነበር። ሌ/ኮል አለበል ዘሎ አቅፎ ሲሰመኝ ያስተዋልኩት ነገር የአማራ ተወላጁን ሌ/ኮል አለበልን እና የአሮሞ ተወላጁን ሌ/ኮል አበበን በመሀል ዳኝነት እያከራከረ እንደነበረ ነው። ተስፋዩ ምላሹን ከቁብ ሳይቆጥር በሳቅ ይንከተኩት ገባ። ቀጠለ። በሌ/ኮል አበበ አስተያየትም ይስቃል በሌ/ኮል አለበልም ይፍልቀላቃል። በወቅቱ የተሰነዘሩትን የሁለቱን ወገኖች ሀሳብ እንተወደና ምንም በሳቅ የሚያፍለቀልቅ ነገር በሌለበት ሁኔታ የተስፋዩ መንከትከት ይብስ አበሽቀኝ። ከሁለቱም ወገኖች እኔን ጨምሮ “ታሪክን ጠልቀን ባናወቅም ጥላቻና ቂምን በታሪክነት መጻፍ አንዳችም ጠቀሜታ የለውም” የሚል ሀሳብ መሰንዘራችንን አስታውሳለሁ። ተስፋዩ ግን እንዴት እየተረዳው እንደነበር አላወቅም ይስቃል። “ተስፋዩ የቡርቃ ዝምታን በተመለከተ ባስመራ ዩኒቨርሲቲ የታሪክ ረ.ፕሮፌሰር ተከስተ መላኬ ጋር ተወያይቶበታለሁ። (ነፍሱን ይማረገውና በኩተቤ መምህራን ኮሌጅ መምህር የነበረውና በሁዋላም ተባርሮ በአስመራ ዩኒቨርሲቲ ያስተምር የነበረው ተከስተ መላኬ የልብ ወዳጅነት ጉዋደኛዬ ነበር) እናም ተከስተ “እኛ የታሪክ መምህራን እንኩዋን በታሪክ ወሰጥ የተሰተናገዱ አስቃቂ ኩነቶችን ለአዲሱ ትውልድ ጥላቻና ቂምን በሚያሰርፅ መልኩ አናስተምርም” ነበር ያለኝ። አንተ ግን ይህ የሰነድ ችሎታህን በመሳሪያነት ተጠቅምህ እዚህ ትውልድና መጻፈው ትውልድ ላይ ጭምር የመረረ ጥላቻና ቂም መዘራት ይዘሀል። ታሪክን ለታሪክ ምሁራን ብትተውላቸው ደግ ነበር። አንተ ግን ጭራሽ በዚህ ተግባርህም ይህ ወትፍለቀላቃለህ ። ደግነቱ ህዝቦች ታሪካዊ የፍቅር ትስስራቸውን በሰከነ ልቦናቸው ስለሚያዳምጡ ያንተን መርዝ እነዳለ አይጋቱም” በስሜት ተወጪ ነበር የወረድኩበት። ተስፋዩ እኔና ብ/ጀ/ል ከማል ገልቹ ሆነን በሳሻና ሆኖ ላይ ባደረግነው ቆይታም በተመሳሳይ መልኩ ነበር የወረድኩበት ልናርመው የሞከርነውም። ነገር ግን “ያዳቆን ስይጣን ሳያቀስ አይልቅም” እንዲሉ ተስፋዩን የተጠናወተው አለቀቀውም። ዓገብ! ይላሉ ኤርትራዊያን። ይብቃ! እረፍ! እንደማለት ነው። ዓገብ ተስፋዩ!

.....

በሌላ የኒያላ ሆኖ ምሽት እንደወትሮው በክብ ጠረጴዛ ስናወካካ አመሸኛና ወደ ቤት ለመሄድ ተያይዘን ወጣን። ያኔ ተስፋዩ ከሳሻና ሆኖ ለቆ ቱራቮሎ አፓርትማ ገብቶ ነበር። የኔም ቤት በተመሳሳይ አቅጣጫ ስለሆነ እግረመንገዳችንን እያወጋን ለመሄድ ነበር አወጣጣችን። ተስፋዩ በጣም ሞቅ ስላለውና እንግድነቱም አለ ልሸኘው መረጥኩ። ወገኑ ለመናገር ይፈራልም። በሞቅታው ብዙ ያወራ ነበር። በመሃል “ከሁን በሁዋላ ምን እንደምመኝ ታወቃለህ?” ሲል ጠየቀኝ። “ምን ትመኛለህ?” “ፀጥ ረጭ ያለ ቦታ ነው እምፈልገው” ምን እያለ ነው በሚል ተገርሜ “ምን ማለትህ ነው?” ቀጠለ ፍላጎቱን “ትላንትና ህዝቡን ቤተክርስቲያን የማወቀው ሰው ዘመድ ሞቶ ቀብር ሄጄ ነበር” አለኝ። ተስፋዩ ያየው ህዝቡን የቀብር ስፍራ በአስመራዎች የሙዋች አገር ሩቅ ከሆነ እና ካልታወቀ ሰው የሚቀበርበት ቦታ ነው ይባላል። ከፍታ ላይ የሚገኝ ስፍራ ነው። ተስፋዩ ቀጠለ “እናም ቦታው በጣም ፀጥታ የነገሰበት ነው። ስለዚህ እኔም እዚያ ቦታ አንድ ሜትር በሶስት ሜትር ቦታ ከሰጡኝ ጉድዋዴን ቆፍሬ ለዘላለሙ በፀጥታ ማንቀሳፋት እመኛለሁ። እዚያ ያለው ፀጥታ አሁንም...” አለና በስሜት በተመለከጠም ጭምር ተነፈሰ። ጠላታችሁ ከወ ይበል ከወ ነው ያልኩት። ሰዎች በሞቅታ የተለያዩ ባህሪ እንደሚያሳዩ እናወቃለን የተስፋዩ ግን በተብራራ መልኩ ነው ምኞቱን የገለጠው። እንዴ ይህ ልጅ ምን ሆነ? ሞት እመኛለሁ ይላል እንዴ! ቦታው ፀጥታ የነገሰበት ነው ይላል እንዴ ደሞ! ሙዋቾች ሰፈር ፀጥታ ያልነገሰ ታዲያ የት ይገንባ? ሰው በዚች ምድር ሲባክን ኖሮ እስኪ ሲሞት እንኩዋን በፀጥታ ይረፍ እንጂ፤

ይህ ምኑ ይገርማል? በጣም ፈራሁ። ራሱን ሊያጠፋ ነዉ እንዴ ይህ ልጅ? አዘንኩለትም። በዚህ ሁኔታ ብቻዉን ልተወዉ ስላልመረጥኩ ወሬ አስቀይሬ በቀስታ እያዘገምን ቤቱ አስገብቼዉ እስከ እኩለሌሊት እስኪጠጋ ደረሰ ቆይቼ መረጋጋቱን ካረጋገጥኩ በሁዋላ ተመለስኩ። ተስፋዩን ተሰናብቼዉ ወደ ቤቱ ሳዘገም እሱን ላረሳሳ ሞከርኩ እንጂ እኔ ግን ከምሽቱ ወጥረት አልተላቀክኩም ነበር። ደጋግሜ የማብሰለስለዉም “ዉስጡን የሚረብሸዉ ነገር ኖሮ ከዚህ ሽሽት ይሆን ዘላለማዊ ፀጥታን የተመኘዉ” እያልኩ ነበር። አሮማይ ተስፋዩ!

ሰላምና ፍቅር ለአባቴና እናቴ አገር ህዝቦች !!!

በፍቅር ላይ የተመሰረተዉን ዉህደታችንና አንድነታችንን እመኛለሁ!!!

ሠናይ ገብረመድህን (ጋዜጠኛ)
አዉስትራሊያ፣ ሜልበርን

ኢትዮጵያዊያ - Ethiomediamedia.com
December 20, 2014